

REVISTA NOVA

Any II - Segona Epoca - N.º 32

BARCELONA

5 de Maig 1916

LINOLEUM, PER MANUEL HUMBERT

Redacció i Administració :

GALERIES LAIETANES

Carrer de les Corts Catalanes, 613

10 cts.

No's tornen els originals i la responsabilitat dels mateixos va a càrrec dels autors.

Liquidació de la subscripció oberta per "Revista Nova" a favor dels ferits francesos de la guerra gran.

Les cinc-centes seixanta una pessetes de la subscripció oberta per REVISTA NOVA en favor dels ferits francesos, foren entregades al diputat francès En Manel Brousse, del qui rebem la carta que segueix. Tots els comprovants estan a la disposició del públic en aquesta nostra Administració.

CHAMBRE
DES DEPUTÉS

COMMISSION DU BUDGET

Mon cher ami :

Les 561 pesetas ont donné 622 francs 70 centimes. J'ai remis 311'35 à l'Union des Femmes de France et 311'35 à la Société de Secours aux Blessés.

Ci-joint les reçus et une note parue dans l'*Indépendant* du 10 mars.

Je vous sais un gré infini de votre don en faveur des blessés de la guerre. La REVISTA NOVA a accompli une bonne action dont nous lui savons un gré infini.

Votre affectueux dévoué,

M. BROUSSE.

Perpignan, 23-3, 1916.

(Recordem als nostres lectors que actualment ja hi han obertes llistes de subscripció en favor dels soldats francesos en el local de l'Unió Catalana i en el Consulat de França. — Nota de la Redacció.)

EXPOSICIÓ IVO PASCUAL

(Col·laboració)

I

NOSTRES estimats pintors, quan pinten, tenen dies de tot, perquè ja se sab que l'inspiració té alts i baixos, i tan aviat els porta a dalt com a baix, fent-los passar de mort a vida per medi de llurs obres, perquè les més enlairades i encertades de vegades van precedides de les que ho són menys o no ho són gens.

Lo que hi ha, és que'ls pintors que nosaltres estimem i considerem com lo bò i millor de Catalunya, paralelament al dò d'arribar a produir les obres immortals o que's mereixen ser-ho, tenen el dò de conèixer les que ho són i les que no ho són, i és miren llurs propis treballs i les obres de llurs mans, com si fossin de les mans d'un altre, fins al punt de jutjar-les amb una imparcialitat que fa fredat per la fredor que suposa, perquè, si per produir lo que'ls hi dona el primer dò de què hem parlat, són calents com un foc, per arribar a lo que'ls hi dicta el segon dò, son frets com un glaç, i això té molta més importància de lo que sembla a primera vista, perquè demostra fins a quin punt en aquets homes hi està arrelat el sentiment del veritable element estètic d'un obra artística, que ni se'ls hi ofusca veient llurs mateixes obres, ni la passió els hi priva el coneixement, perquè ni lo seu propi els hi posa una vena als ulls.

Tots sense excepció, o amb excepcions contades, qui més, qui menys, tenen les diferències que diem i encare que, si es molt cert que n'hi ha alguns que no arriben mai a deixar les obres desproveïdes del dò de vida, que deia en Milà i Fontanals al senyalar les principals condicions estètiques, n'hi ha que arriben a produir treballs que no en tenen gens ni mica o en tenen tan poc, que nosaltres, que com aquell qui diu els hem vist néixer al món de la pintura, que és un món de tots colors, quedem molt més extranyats de veure'ls-hi produir aquests treballs vuits, que de veure'ls-hi les maravelles pictòriques plenes que generalment produeixen, i això que no cal dir que l'admiració que'ls hi tenim no té punt de comparació, i és que, com que sabem fins on estan dotats per la naturalesa, ens sembla mentida i no'ns en sabem avenir de què el dò els pugui deixar, acostumat com està a estar en tan bones mans.

II

Als que entrin a l'exposició de pintures que l'Ivo Pascual o l'Ivo P. com ell se firma a les teles, té a càrrec Parés o al Saló Parés, que'n diuen, i vegin l'extesa de quadres al oli que hi exposa, l'un al costat del altre, no endevinaran mai de la vida, ni's ho creuran, encara que'ls ho juressin, que aquell mateix pintor ha portat quadres d'Olot, que és d'allí on fa una temporada que porta tots els que ex-

posa, que no'ls ha volgut ni exposar, perquè ha vist que al costat dels altres no podíen anar ni amb rodes, ja que'ls que exposa són els més inspirats que ha fet i el de les *Colominotes* i un altre que no volem dir quin és, perquè els nostres llegidors ja'l veuràn, son obres que no han fet més que passar, tal com raja, com aquell que no diu res, d'allí on són, a la pensa del pintor, de la pensa del pintor als braços, dels braços a les mans, de les mans als pinzells i dels pinzells a la tela i no més amb el temps material de fer aquest curs, la pintura catalana no havia tingut mai dos moments tan feliços, que de tan feliços que són, ens en recordarem sempre, perquè allí hi ha de sobres tot lo que's necessita per arribar al cor de la vida i estan pintats d'una manera que costaria molt d'explicar i de fer entendre. I una de dues: o els llegidors els han vist o no'ls han vist; si'ls han vist ho saben tan bé com nosaltres i si no'ls han vist estem segurs de que'ls aniràn a veure i podran saber lo que are no diem i conté l'admiració que mereixen.

III

Are bé, aquests dos quadres, veritables obres mestres, que van acompanyats d'una col·lecció finíssima, que, com diu molt bé en Francesc Vaireda, és de lo més fi que s'ha pintat a Barcelona o més ben dit a Catalunya, han vingut d'Olot amb els quadres que no exposa, de que parlavem en la primera part d'aquest article i que són representants de la depressió estètica esmentada i venen a ésser l'enfonzament que ha servit al Ivo per empendre l'embranchida que l'ha portat allí on l'ha portat, o bé venen a ésser la caiguda que ha fet després d'aquesta mateixa embranchida, perquè no sabem si van ésser pintats abans o després de les dues obres mestres que té a cà'n Parés i diem això perquè amb tot i que, com ja hem dit i repetim sempre, ens vé de nou veure als nostres pintors sense el dò que tenen, considerem que és molt natural que'l que arriba allí on l'Ivo ha arribat aquesta vegada, reposi abans o després, perquè l'inspiració és com tot i fá com nosaltres, que hem de reposar abans de començar o quan acabem.

IV

I parlant d'un altre cosa, direm que de la tendència típica de l'Ivo Pascual, cap a la idealització del paisatge demostrada palesament en les altres exposicions que ha fet, aquesta vegada se'n ha apartat del tot, per arribar a lo que'n podríem dir la producció de *Les Colominotes*, que és una fita

pictòrica en la historia de la pintura catalana, i casi del tot per arribar al altre quadre que no hem anomenat, perquè efectivament, *Les Colominotes* tenen un realisme que és nú i crú i l'altre, conservant aquest realisme d'una manera molt marcada, presenta un cert idealisme que vé directament del de les altres exposicions i s'empalma amb el que impregna tots els altres quadres que are exposa, que són idealistes del tot, amb certes concessions realistes molt ben travades i molt ben combinades amb les altres que donen la nota; de manera que *Les Colominotes* són les úniques realistes de tota l'exposició, al revés d'aquell quadre de Girona que representa les cases de vora el riu i els principals edificis religiosos de la ciutat, vistos desde la Devesa, que és el jardí més gran de Girona i tot el quadre de dalt a baix està ple d'aquella idealitat típica d'en Pascual, fins al punt de que no hi ha ni un sol recó de l'obra que n'estigui exent.

En el quadre que no hem anomenat, perquè encara no hem vist el catàlec i no sabem com se titula o és titularà, ni quin número tindrà i que hem dit que era real i ideal alhora, s'ha de dir que de mig en amunt, és de lo millor que s'ha pintat i és pot posar al costat de qualsevol obra del ram de la pintura i de mig quadre en avall o els pinzells no l'han obeït o l'Ivo no'ls hi ha pogut dar lo que ha posat a la part de dalt, de tal manera que tot aquell tros és com un dels quadres que ell no ha volgut exposar i contrasta amb l'altre mitat, que és immortal.

Després d'aquestes consideracions fetes avans d'haver pogut tornar a dar una mirada a les obres de que parlem, perquè l'article ha d'entrar en caixa de precís i no hi ha temps material, felicitem al Ivo, pels seus treballs que representen una concentració dels mèrits que ja tenia i que encara no s'havien fos els uns amb els altres, com aquesta vegada.

FRANCESC PUJOLS.

El número primer

Per ser el primer cop, varem fer a ull l'arrellec del original qu'havia d'anar en el número de reaparició. Dolent-nos que quedi en terra res d'interessant i havent-n'hi molt, hem decidit fer doble nombre de pàgines, però que'ls llegidors no s'enllepoleixin, del 2.^{on} endavant, els darem sols quatre planes.

DINER A GUANY

Els pintors, pinta que pintarás; els escultors, vinga esculpir. Avui ja són un exercit, una classe, dintre la Ciutat, que pot soplujarse sota palaus nombrosos, publicar periòdics, elegir diputats i senadors i àdhuc morir de fam davant la justíssima indiferència del públic. Les obres d'art vant acumulant-se qu'és un gust; la facilitat de producció és una de les conquestes més mirolantes del nostre temps; l'art dels indígenes de Iberia serà aviat el més remarcable, per la quantitat, ja que no per la qualitat. «Tothom pintor, tothom escultor», aqueixa serà la divisa dels nostres fills. I allí al lluny, més lluny qu'al estranger, tothom se trencarà de riure.

A Espanya la pintura i l'escultura passen de moda. — Cuànt ne vol, senyor, d'aquest Rosales, d'aquest Mercader, d'aquest Martín Rico, d'aquest Martí i Alsina, que feren tronà i ploure i que'm costaren un ull de la cara? — Me'ls quedo tots per deu naps — Reis del Cel i la Verge del Remei!... I, doncs, d'aquest Masriera, d'aquest Cusachs que són més moderns... — Rèèèè!!... Efectivament, Déu l'hagi perdonat al seu pintor, senyor venedor; era una bellíssima persona, més intel·ligenta de lo que aparentava... però les havien donades, ell i la seva època, per aparentar i, ja ho veu, les apariències enganyen, perden valor; la fidelitat més tenaç qu'han servat és la de les mosques. Repari que per les teles bones les mosques no hi tenen cap feblesa.

I les llurs produccions se van penjant ací i allí per a que'l criat o la criada hi passi'l plomer cada dia, per a que davant d'elles el dia del enterro de l'amo de la casa els amics del seguici hi matin l'impaciència en la llur contemplació, mentres arriben els capellans i els femetaires de les bruses negres i barret de copalta van i venen, carregats com uns burros. Després, si la viuda desconsolada vol realitzar els bens del difunt, l'escena del venedor *contra* el comprador, se repeteix sempre idènticament. Tan de *calé* com varen costar aquelles postes de sol, aquelles manoles picaresques i bufones, aquelles meravelloses escenes vasques, castellanques, ibizenques...

— Però, senyora, vostè s'hi complagué mai a la vista d'aquestes pintures? — Ja ho crec, al menys fins que les varem poder tenir a casa. Mentres eren a la sala d'Exposició, el meu marit (q. a. c. s.) i jo no sossegavem; quan, a força de sacrificis i calculs, ens decidirem a la compra, quan ja tinguérem l'obra clavada a la paret, la nostra satisfacció fou immensa i suau com la d'Ulisses al despertar-se

sota la tebior del sol de Corcira. — Bé, i després? — Després rès, un xic de vanagloria quan alguna visita nova s'hi encisava: semblava com si l'havesim pintada a casa. — Quina llàstima, ai Senyor, que no havessin comprat una pintura d'encís constant, perquè si no'n treien els mateixos diners de compra és segur que'n treurien més. — De manera que... — Perdoni, però me pensava que hi trovaria algún Nonell a casa de Vosté.

Es una veritat el qu'avui se paga més un Nonell que de primera compra valgué poc que no pas un Masriera caríssim al eixir del taller del mestre. (Ep! mestre!)

En Masriera visqué, mercès a la seva pintura, en l'opulència. En Nonell, per amor de la seva pintura, visqué una vida d'estretors i de dolors espirituals horrible. Qu'és lo que passa amb els Masrieres i amb els èmuls den Nonell d'avui. Qui'ls farà canviar an aquests opulents pintors d'avui? Qui'ls farà sortir del mercat dels preus alts, si tothom s'hi trova tan bé amb el rebost ben proveït? Ni, qui lograrà convence als Srs. Canons de que'ls pintors que guanyen més diners i medalles són els pitjors?

Ningú podrà fer aqueix miracle: perquè són tants els pintors, i escultors, i músics i literats detestables que no arriben a guanyar lo indispensable per la vida amb el llur art que, en la simplicitat de la llur lògica, la majoria dels compradors d'art conclouen que si'ls artistes pobres són dolents els artistes rics haurán d'ésser bons. Ademés aqueixa mateixa fortuna és ja en sí sola un assessorament pel comprador vacilant.

Però lo que més influeix en les preferències del comprador d'art, des del qui compra un cimbori de catedral per a sepultura fins al qui compra una entrada general per a escoltar una opereta vienesa, és l'absència de vida. Ah, per l'absència de vida el gros públic sent unes tendreses voluptuoses fins al defalliment. Tot l'enfarfec secular de les convencions que la civilització ha anat acumulant demunt de la naturalesa indòmita i agressiva, per tan de fer la vida ben pràctica, tots els ornaments i pomades amb que ha anat disfregant la simplicitat pristina de la vida, tot això és lo qu'adora. Doneu-me'n de convencionalismes i ornaments; doneu-me'n, ah! de pomades i disfreces, i deixeu que'm deliti i m'anonadi en el miratge d'aquets paradissos carrinclons: la carrincloneria m'és mitja vida, el Cel deu ésser axís: olvit complert de les miseries de la vida, menjar molt i no haver de pair gens; arroç amb perles i llomillo de satí!!

Però aquet no és únicament el mal dels fills de Catalunya, ni dels fills de tota l'Iberia: és un mal

RECORTS DELS NEUTRALS DE 1914

DIBUIX, PER BABEL

universal. La nostra humanitat no ha sabut servir el contacte amb la natura: cada dia hi ha afegit un matalàs entre abdues. No ha sabut lograr el confort social i domèstic sense ofegar la vida; no ama la essència tan com els accidents. I, no obstant, en la contemplació de l'essència els accidents no són res. Compendre l'essència és el miracle de que parlavem i el que no és possible induir. Es aquest un miracle que s'ha de fer sol, per lo que's refereix a la col·lectivitat.

Una minoria sols, posseïdora del foc sagrat, ha pogut sobreviure en cada poble, la minoria dels artistes que, sentint aqueixa essència del món, se llencen a traduir-la als diversos llenguatges artístics. Hi han pobles que ni aqueixa minoria tenen, n'hi han que la tenen més o menys nombrosa; d'altres n'hi han que la tenen avassalladora com una majoria.

Nosaltres som una d'aquestes minories més modestes aquí a Catalunya; nosaltres tenim la pre-

tenció de servir aquell foc sagrat; els qui s'agrupen al entorn de REVISTA NOVA tenim el desvergonyiment — si's vol — de creure que la nostra pintura no passarà de moda en el sentit desolador que havem atribuït a la demés pintura que podríem calificar de pintura oportunista. Podrà passar de moda la forma exterior, l'estil, d'alguna de les nostres obres, com passà de moda l'estil gòtic, per exemple; però el valor estètic de la nostra pintura perdurarà i s'estimarà sempre amb major o menor intensitat — segons cada personalitat — com un valor intrínsec, i el senyor Esteve no veurà mermar son capital si l'emplea en nostra pintura, además de que alguna vegada, com el vi ranci i les accions del Banc d'Espanya, li augmentarà el capital.

Compri Nonells, senyor Esteve, encara que no li plaguin; deixi's de cançons, no badi, pensi en la família.

JOAN SACS.

DIBUIX, PER NONELL

PRO NONELL

LA distingida revista literaria titulada *La Revista* publicarà una serie de monografies dels principals pintors catalans, que començarà amb la d'en Vaireda i seguirà desseguida la d'en Nonell.

Les edicions seràn un treball tipogràfic digne de *La Revista* i contindràn treballs literaris referents al pintor que acompanyaràn a les reproduccions de les obres més característiques.

La Revista fa una crida a tots els aficionats a les Belles Arts de Catalunya i de fóra de Catalunya per què se suscriguin an aquestes edicions, que seràn una mostra de l'importància capital del nostre monument pictòric, tan ufanós com poc estudiat i que anys de venir serà considerat com una de les proves més evidents del renaixement català.

REVISTA NOVA, per la seva part, contribuirà a ajudar en tot lo que pugui a l'empresa que s'ha proposat fer les edicions i les anuncia als seus llegidors per a què, reconeixent l'esforç que representen, hi contribueixin amb el seu entusiasme per aquestes coses.

EL RECÓ DELS PROFETES

Aquell qui més gualta, aquell qui menys ven

El darrer número de *Quaderns d'Estudi* publica una resposta a l'enquesta que l'Ateneu Enciclopèdic Popular féu per a saber quins són els deu llibres indispensables a la cultura popular. La resposta és del escriptor que firma amb el pseudònim «El Guaita» i diu amb mal dissimulada altiveza als modestos ateneïstes que no'n calen deu de llibres, que un d'essencial n'hi ha: *La Ilustración Ibérica*.

Quina gràcia! Quina ironia tan distingida!

Però «El Guaita» no ha reparat, malgrat la seva professió, que el text de l'enquesta esmentada està implícitament concebut així: Quins són els deu llibres indispensables a l'home que ha sentit despertat son gust per l'autocultura en la lectura de *La Ilustración Ibérica*?

Això salta a la vista de tothom, excepció feta dels Guaites.

Discrepancia

Quan la nostra Revista cessava en la seva primera època, el senyor Miquel i Planas, que mai durant els trenta i tans

números que portavem publicats ens havia objectat res, s'afanyà a escriure lo següent en la publicació *Bibliofilia*:

«UNA REVISTA NOVA

»Quan la por als zeppelins alemanys féu fugir de París la gran multitud d'artistes de tots els països que la fama del Moulin Rouge havia congregat a la capital de França, alguns dels catalans repatriats s'emprehgueren la publicació a Barcelona d'una revista nova.

»Aquesta revista donà a conèixer tot lo que l'art més modern havia produït a Europa fins a les 6 h. 30 m. (hora occidental) del dia 31 de Juliol de 1914: impressionisme, cubisme, futurisme, tífisme, etc. Emperò hagué de plegar molt aviat: aquí no estavem preparats.

»La nova revista féu, tan mateix, un gran bé a Catalunya; car, des deleshores, són molts els qui s'han donat a estimar l'art antic».

No capim que l'inepcia a comprendre l'art nou s'hagi de defensar tan sanyuda i barroerament.

REVISTES

REVISTA DE FILOSOFIA (Buenos Aires): LOS SENTIMIENTOS ESTÉTICOS.—El senyor Rodolf Senet combat igualment la teoria utilitarista den Guyau que la idealista de Spencer; però, decantant-se vers un utilitarisme *filogènic* de l'estètica, diu que el sentiment estètic prové de la constatació del triomf de l'intel·ligència sobre els obstacles naturals, i entre altres exemples cita el dels nostres remots antecessors selvatges, que no deurien pas fruir de la bellesa de la mar enfurismada, al mig de les onades, des de llurs rudimentaries embarcacions. La bellesa de les tempestats marines sols la pot apreciar l'home modern des d'els barcos forts i potents d'avui-en-dia.

Com aquest, esmenta altres exemples atraients, però igualment inconsistents, ja que és més lògic creure que el salvatge no estava en condicions d'apreciar la bellesa de la tempestat perquè la lluita per la vida l'obligava a donar tota l'atenció a altra cosa que la contemplació de la bella mar esvalotada; de la mateixa manera que l'home modern, navegant sobre el més superb dels transatlàntics, encara que siga el més enamorat de les tempestats, no es cuidarà, naufrag, d'aquesta contemplació estètica, sense que per això en el seu jo ne renegui, sense que ell cregui que el seu particular perill del moment anuli la bellesa d'aquella conmovió meteorològica que l'assessina.

Per a explicar el que actualment lo útil moltes vegades no siga estètic i viceversa, suposa, o millor dit, afirma—gratuitament—que al principi tot lo útil era bell a l'ensemps però que a força de constatar els sentits aquesta bellesa, el valor estètic s'atrofià, mentre que per altra banda les invencions successives i altres accidents, inutilitzant la part pràctica de certes coses, feu-ne perdurar sols lo bell. Així, ara, lo bell abstracte portaria un llevat subconscient d'utilitarisme i lo exclusivament útil un idèntic llevat estètic.

Si aqueixa hipòtesi sigués explanada més ingeniosament, no'ns faria tampoc deseixir de la bellesa que SABÈM SEMPRE veure ben conscientment en tot objecte, útil o inútil. Per a nosaltres no hi ha res al món desprovist completament de bellesa i sospitem que si aquesta bellesa l'apreciem així, amb oscil·lacions quantitatives, no és pas perquè siga així, sinó perquè nosaltres som malhauradament així.

Com tots els pensadors d'idea fixa i radical que es venen obligats a fer excepcions i concessions infinites, el senyor

Senet s'allarga d'aquesta faisó i amb puerilitat indigna d'un catedràtic de qualsevol cosa, però particularment indigna d'un catedràtic d'Estètica com ell.

LA REVUE (París) : LES MUSES DÉLIRANTES. III. VERLAINE.—El Dr. Ch. Guilbert, després d'analitzar els agents morbosos en l'obra d'en Baudelaire, ens parla ara igualment de la den Verlaine. Amenitat i tafaneria pintoresca, sense prevenció científica ni desamor.

POÈTES ALLEMANDS RÉCENTS.—En Charles Simonds ressenya ràpidament el moviment poètic modern d'Alemania, impregnat de prussianisme, d'heroisme teatral i d'humanitarisme proletari. Alguns d'aquests joves poetes prometen; la majoria no surarà pas, diu el senyor Simonds.

THE ATHENÆUM (Londres) : LA PLAGA DE L'INDIVIDUALITAT EN L'ART.—L'individualitat de l'artista no és certament cap defecte : més aviat l'importància exagerada que se li concedeix. El crític qui s'orienta exclusivament amb les grans firmes d'ara o del museus és un tímid que mai farà cap pet que pugui. Cuan veiem els paràsits, crítics, mecenes o imitadors que espigolen en la personalitat d'un artista famós, casi ens sentim inclinats a desitjar que no havés nascut. Si aquest artista famós és un bon artista, aquests plagiaris i paràsits se multipliquen fins a desacreditar al innovador tant com a sí mateixos; i aqueixes grans taques entre la claror d'una i altra gran figura són pel món una càrrega monstruosament enorme. Cal que els artistes s'associïn en certa manera, doncs els errors de l'un poden aixís ésser esmenats pel altre i les parcials aventatges i troballes apro-

fitades en comú, estalviant-se aixís molts enutjos i dolors i fent més possible adhuc un imperialisme comercial-artístic per lo que's refereix a les arts aplicades.

A partir d'aquí, l'autor anònim d'aquest article entra, aïl en materia i diu que, per consegüent, se podrien montar establiments aon hi trevallessin artistes habilíssims en petites especialitats. Un editor tindria, per exemple, diversos artistes a sou que il·lustrarien les obras eixides de les seves premses, l'un dibuixaria estupendes orelles i passaria el dibuix a un segon que hi afegiria un nàs praxitelià, a un tercer, que hi afegiria una panxa divina, i així mai s'haurien lograt tan bells conjunts ni tan a bon preu, doncs s'hauria de comptar també amb l'ajuda de la fotografia.

L'ART LIBRE (París) : ELS PINTORS REVOLUCIONARIS CATALANS.—L'Isern Alié hi cita com a tals en Nonell, en Mir i en Nogués. L'art nou català està cridat a un lloc preminent dintre'l moviment renovador.

L'HUMANITÉ (París, 18 Abril) : L'ART FRANCÉS MODERN NO ÉS PAS MUNIQUÉS.—En Lleó Rosenthal posa de relleu el valor propi de l'art decoratiu modern francès i remarca les virtuts que'l diferencien del teutònic. Tots els arguments i conclusions estan d'acord amb l'article sobre l'art aplicat modern francès publicat en el n.º 31 de nostra Revista.

Parla en Rosenthal del nou organisme «Art français moderne» que s'ha constituït a París per a propagar i aconseguir l'art aplicat francès, posant en relació als artistes e industrials i aquests amb el comprador; creant una oficina editorial, etc.

**FRANCISCO GARCÍA
FESCARRÉ**

PINTOR DECORADOR

Clarís, 77

BARCELONA

J. Dalmau
ANTIGUITATS
MOBLES CUADROS
PORTAFERRIGA 18

**MIRABENT
Y RECIO**

TALLER DE FOTOGRAVAT

ARIBAU, 121

BARCELONA

J. Valenciano

ANTIGUITATS
CORRIBIA 2ª^{pa}
BARCELONA

VINS GENEROSOS DEL PAÍS

Bourdeaux i Bourgogne : Aperitius i licors
Xampany Jiménez Varela Fils i de totes marques
Aigües minerals

**CONYAC 1915 : ESPECIAL DE LES
GALERIES LAIETANES**

Dipòsit dels vins generosos del Marquès de Co-
millas i de les exquisides manzanilles Carmela,
La Goya, Miraflores i La Palma